

Naturpleje

NATURPLEJE

- **Formål med eftermiddagens tema**
 - At give jer indspil til hvad der røre sig lige nu omkring naturpleje
 - Hvilke forpligtigelser har Danmark for naturpleje?
 - Hvor er fokus?
 - Hvilke muligheder ser vi i pipeline for at gøre naturpleje til en driftsgren?
 - Hvordan kan naturplejen gøres rentabel og attraktiv for de unge landmænd?

INDLÆG OG DEBAT

- **Hvorfor har det betydning, at landmændene laver naturpleje?**
v/Susanne Øster Sørensen
- **Hvilken rolle får naturplejen fremadrettet?**
v/Heidi Buur Holbeck
- **Management i naturplejen**
v/Per Spleth
- **Undervisningsmateriale og faktaark**
- **Opsamling og afslutning**

HVILKEN ROLLE FÅR NATURPLEJEN FREMADRETTET?

- Politiske mål for natur og biodiversitet
- Måltretning af tilskud til naturpleje
- Skal naturpleje levere kød eller naturpleje?
- Afsætningsmuligheder og fremtid for naturpleje

STATUS FOR LYSÅBNE NATURTYPER

- Ca. 350.000 ha §3 beskyttet natur (plus søer og vandhuller)
- Heraf mangler ca. halvdelen pleje eller plejes ikke tilstrækkeligt
 - Overdrev ca. 28.000 ha
 - Ferske enge ca. 100.000 ha
 - Strandenge og strandrørsump ca. 43.000 ha
 - Moser og kær ca. 90.000 ha
 - Heder ca. 84.000 ha
 - Søer og vandhuller ca. 58.000 ha

POLITISK MÅL FOR NATUREN I DANMARK

- Danmark er forpligtet over for EU til at sikre gunstig bevaringsstatus for en række udpegede arter og naturtyper
- Særlige forpligtigelser inden for Natura 2000 områderne
- Habitat og fuglebeskyttelsesdirektivet
 - 60 habitatnaturtyper (også uden for Natura 2000)
 - 82 habitatarter (bilag IV arter også uden for Natura 2000)

MÅL FOR BIODIVERSITET

- Tab af biologisk mangfoldighed skal stoppes, inden 2010 (FN's Biodiversitetskonvention i 1992). Det mål blev ikke nået.
- 2010 mål blev rykket til 2020.
- EU har tilsluttet sig målet og vedtaget en strategi for at stoppe tabet af biodiversitet inden 2020 og en vision om, at biodiversiteten skal værdsættes og genetableres frem mod 2050.
- Danmark har forpligtiget sig til at udarbejde en strategi

DANMARKS BIODIVERSITETSSTRATEGI 2014-2020 (NATURPLAN DANMARK)

- Naturplan Danmark var den forrige regeringens samlede naturpolitik med mål om at skabe mere og bedre natur.
- ”Planen skulle skabe sammenhængende og mere robuste naturområder, hvor vilde dyr og planter trives – både i skovene, ude i det åbne land, på havet og i søer og vandløb”.
- Planen delvist skrottet – nye regering barsler med en naturpakke

BIODIVERSITETEN

- Skal man sikre biodiversiteten er det væsentligt at rette fokus mod de arter der er mest akut truede.
- Mål for biodiversitet handler om at sikre og bevare sjældne og truede arter, for at fastholde mangfoldigheden.

TILSKUD TIL NATURPLEJE

**Plejeindsatsen er blevet mere målrettet -
Kun muligt at søge tilskud til arealer med
høj naturværdi**

Natura 2000

- *I de særligt udpegede Natura 2000 områder (min. 50 pct.)*
- I Natura 2000, hvor min. 90 pct. er gentegning af tilsagn

Uden for Natura 2000

- Arealer med en høj naturværdi (HNV score på 5 og mere)

Foto: Heidi Buur Holbeck

STATUS FOR ANSØGNINGER 2015

Antal ansøgere

- Der var i alt ca. 3.000 ansøgere. Søgt for 60 mio. kr. *mere*, end der er til rådighed (250 mio. kr.)

Prioriteringsgruppe 1

- Alle marker i den særlige Natura 2000 udpegning får tilsagn = ca. 19.700 ha.

Prioriteringsgruppe 2

- Alle marker udenfor Natura 2000 med HNV-værdi 6 og derover får tilsagn, i alt ca. 8.200 ha.
- Marker med HNV = 5 får kun tilsagn, hvis de er større end ca. 12 ha, i alt ca. 500 ha. Afslag til ca. 4.900 ha.

Prioriteringsgruppe 3

- Gentegninger i Natura 2000 udenfor den særlige udpegning får alle afslag, i alt ca. 1.100 ha.

Prioriteringsgruppe 4

- Arealer i vådområdeprojekter får alle afslag, i alt 600 ha.

Samlet antal tilsagn i 2015 = 28.400 ha

Samlet antal ha med afslag = 6.600 ha.

AREALER MED HØJ NATURVÆRDI (HNV SCORE)

ALLE LYSÅBNE AREALER VURDERES UD FRA 14 PARAMETRE OG TILDELES EN SCORE FRA 0 – 13

- Kystnærhed
 - Lavbundsareal
 - Skråning/Skrænt
 - Beskyttet natur
 - Nærhed til beskyttet natur
 - Nærhed til småbiotop
 - Ekstensiv landbrugsdrift
 - Levesteder
 - Økologisk mark
 - Planteindikator 1
 - Planteindikator 2
 - Planteindikator 3
- Forekomst af rødlistet/bilags art 1
 - Forekomst af rødlistet/bilags art 2

VIDENCENTRET FOR LÆNDRUG

Faktaark
SMÅPÅ LANDSKABET

Naturerhverv.dk

September 2014

Nyt grundlag for tilskud til naturpleje i 2015

Fra 2015 bliver nye ti lags om tilskud til pleje af græs- og naturarealer uden for Natura 2000-områder målrettet til arealer med høj naturværdi. Naturværdien på et areal bliver vurderet ud fra et nyt værktøj kaldet High Nature Value - også forkortet til HNV.

HNV-kortet viser scoren for naturværdier på lysåbne arealer på en skala fra 0-14 point. Kortet kan ses på Danmarks Miljøregister. En høj HNV-score er udtryk for høj naturværdi på et areal.

Prioritering af tilskud til naturpleje

HNV-kortet bliver i det kommende landskabsprogram for 2015-2020 et værktøj til at prioritere tilskud til pleje af græs- og naturarealer uden for Natura 2000-områderne. Målet er at sikre, at tilskud til naturpleje målrettes til de arealer, der har den højeste naturværdi.

Find HNV-kortet

Mini-vejledning i at bruge HNV kortet

1. Gå ind på siden: <http://area.information.miljoregportalen.dk/distribution/>
2. Klik på "Her kan jeg" i øverste venstre hjørne og slå "ændre tilgængelige lag" til.
3. Klik på "i" ud for sømaet (Naturdata i venstre kolonne, og søt fløben i "HNV (områder med høj naturværdi)".
4. Slå "vis værktøjslinjen" til i øverste højre hjørne ved at klikke på skruenøglen.
5. Zoom ind til det ønskede område. Kortet farves efter HNV-værdi. HNV-laget kan slås til og fra, så det er nemmere at finde det rigtige areal.
6. Ved at klikke på "Information (punkt)" i værktøjslinjen og klikke på et bestemt punkt på kortet, vil man få vist samlet HNV-score for området i venstre kolonne.
7. Klik på "temaer": HNV-indikatorer" for at få vist, hvorfor området har fået den skilte HNV-score. Hvis venstre kolonne viser flere HNV-score, er det fordi, der ikke er zoomet tilstrækkeligt langt ind på kortet.

Danmarks Miljøportal

Data om miljøet i Danmark

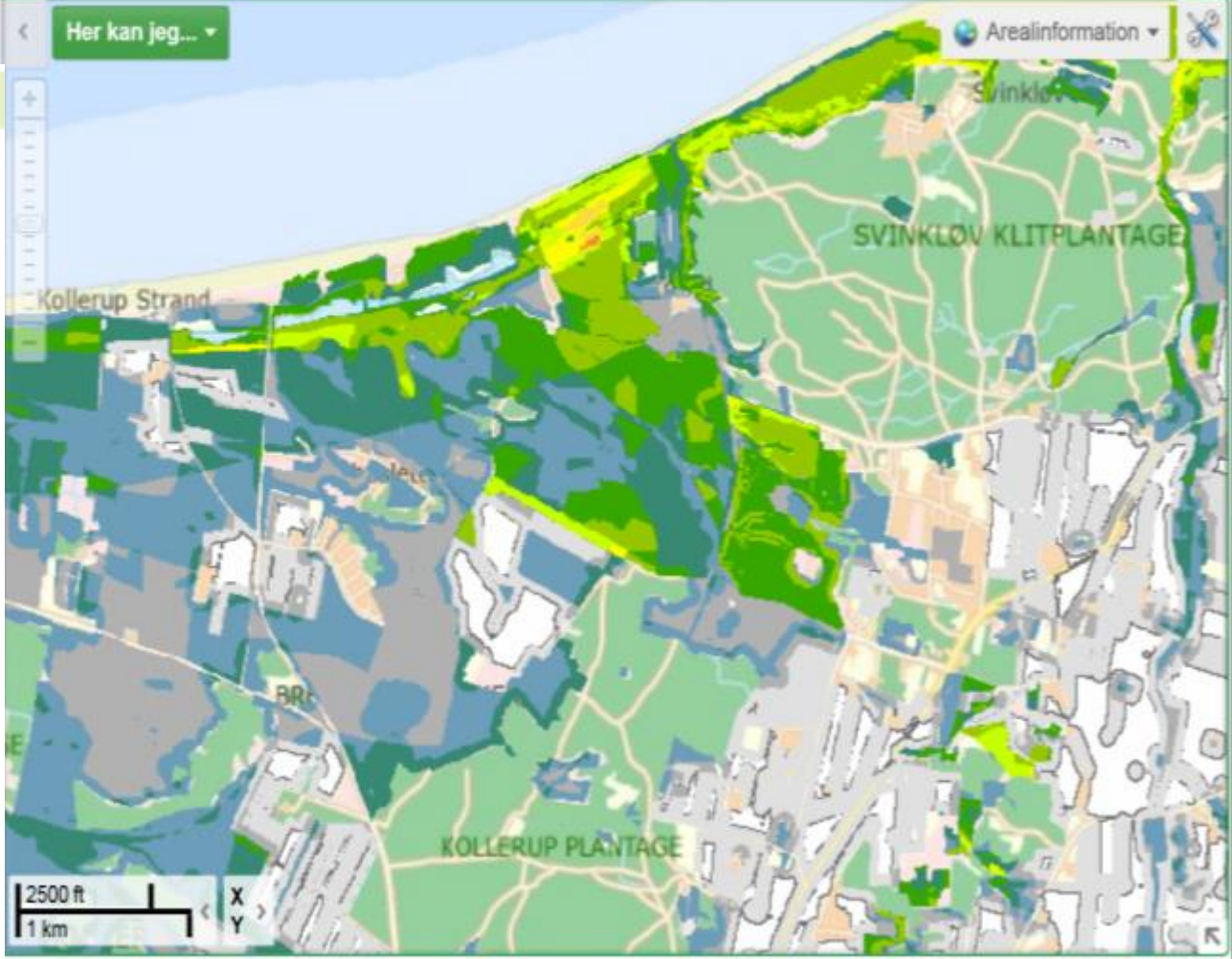
Nyheder Service status Driftsstatus Vejledninger

Søg efter objekter på kort...

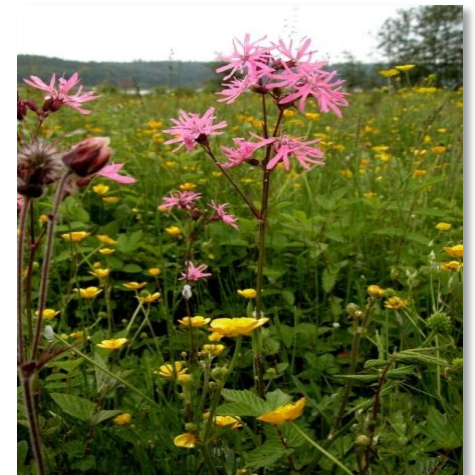
Temaer Her kan jeg...

HNV (områder med høj naturværdi)

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14

HVOR SKAL PENGENE TJENES? PÅ KØD ELLER NATURPLEJE – ELLER BEGGE DELE?

HVILKE TENDENSER ER DER BLANDT FORBRUGERNE?

- Flertallet vil have billige vare
- Men – primært i København og Århus, er specielle nichevare af høj kvalitet i vækst – herunder særligt produkter med en god historie
- Kød fra dyr der udføre naturpleje er attraktivt
 - Godt formål (naturpleje)
 - God dyrevelfærd
 - Sundt kød
 - God historie
 - Lokale produkter

FORENINGEN SMAG PÅ LANDSKABET

04.11.2015

Tjen penge på naturpleje

STOR INTERESSE FOR NATURPLEJE

- Lokale naturplejeforeninger dannet
- Stor interesse for at deltage i kurser om naturpleje

HVAD SKAL DER TIL, HVIS NATURPLEJEN SKAL FREMMES?

- Økonomi i naturplejen
- Involvering af landmændene
 - Viden om effekten af naturplejen
 - Naturpleje skal være attraktiv
 - Sikkerhed for konsekvenser af aftalerne
 - Mere gennemskuelige regler
 - Rådgivning af naturplejere

KAN NATURPLEJE BLIVE EN ATTRAKTIV DRIFTSØRE BLANDT DE UNGE?

- Alternativ produktionsform i sårbare naturområder?
- Hvor den almindelige husdyrproduktionen begrænses f.eks.
 - Natura 2000 områder
 - Nationalparker
 - Sammenhængende § 3 arealer
 - Fredede områder
- Kræver lyst og god management – og at udgifterne kan holdes nede

Spørgsmål?

